

หัวข้อศิลปนิพนธ์	“น้ำตาล” ปรากฏการณ์ความหวาน สารเสพติดทางวัฒนธรรม
ผู้เขียน	นางสาวกัญญ์ศุภา ปานพรม
ปริญญา	ปริญญาศิลปบัณฑิต (ศิลปปะและการออกแบบสื่อ)
อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์	อาจารย์ ดร.รัชชธรรม ศิลป์สุพรรณ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าหัวข้อวิจัย “น้ำตาล” ปรากฏการณ์ความหวาน สารเสพติดทางวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อจุดประเด็นและศึกษาปรากฏการณ์ความหวานในสังคมไทยทั้งทางสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และตั้งคำถามเรื่องการเสพติดความหวาน 2) เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งใดบ้างที่เป็นปัจจัยทำให้บริบทการใช้ชีวิตของคนในยุคปัจจุบันเอื้อต่อการบริโภคความหวาน โดยมุ่งเน้นไปที่การบริโภคความหวานผ่านน้ำตาล รวมถึงแนวโน้มผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จะส่งผลถึงการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมการบริโภค (Culture Eating) อย่างไร 3) นำเสนอความคิดที่เกี่ยวกับการเสพติดความหวานที่ไม่เพียงเฉพาะเรื่องของรสชาติบนลิ้น แต่ยังรวมไปถึงความสามารถของมนุษย์ในการขยายขีดจำกัดเกี่ยวกับการตอบสนอง (Perception) ผ่านประสาทสัมผัสอื่นๆ เช่น หู ตา จมูก อารมณ์ ความรู้สึก รวมไปถึงพฤติกรรมและพฤติกรรมของคน อันมาจากการหลังสารเคมีในสมองเมื่อได้รับความหวานโดยเชื่อมโยงกับองค์ความรู้วิทยาศาสตร์ โดยใช้วิธีวิทยาหลากหลายรูปแบบ อาทิ ข้อมูลจากประเพณีหนังสือ (historical analysis), ข้อมูลจากประเพณีหนังสือ วรรณกรรม วิชานิพนธ์ (textual analysis), ข้อมูลจากการลงภาคสนาม (Field work) และอื่นๆ

ผลการวิจัยพบว่า การกระหายความหวานของมนุษย์มิได้มีมาตั้งแต่ต้นกำเนิดอารยธรรม มนุษยชาติหรือฝังอยู่ในยีนส์ แต่หากเกิดจากการหล่อหลอม โครงสร้างทางสังคมที่เปลี่ยนไปทำให้มนุษย์บริโภคความหวานเกินต่อความจำเป็นของร่างกายมากขึ้นผ่านการเข้ามาทุนนิยม สังคม เศรษฐกิจ วิถีชีวิต โดยที่สามารถอธิบายเชื่อมโยงกันได้ในเชิงสังคมศาสตร์ ในขณะที่เดียวกันก็ยังสามารถอธิบายในเชิงวิทยาศาสตร์ เพราะเมื่อบริโภคน้ำตาล สมองจะหลั่งสารแห่งความสุขที่เรียกว่า โดพามีน (Dopamine) เหมือนช่วงเวลาที่มีมนุษย์กำลังมีความรัก มนุษย์บริโภคจนชินและไม่มีท่าทีว่าจะหาขีดจำกัดเจอ สามารถสร้างผลกระทบไปถึงภาวะเสพติดความหวาน (Sugar Addicted)

สาขาวิชาสื่อ ศิลปะ และการออกแบบสื่อ
คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Thesis Title	Phenomenon of Sweetness and Cultural Intoxicant
Author	Ms Kansuda Panprom
Degree	Bachelor of Fine Arts (Media Arts and Design)
Thesis Advisor	Dr. Thachatham Silsupan

ABSTRACT

The study of "Sugar": phenomenon of sweetness and cultural intoxicant, have three objectives: 1) to address the issues and study the phenomenon of sweetness in Thai society, both in social science and science way, and ask questions about sweet addiction. 2) to analyze the economic, social, political, and cultural structure. Which factors that make the context of living in the present time conducive to the consumption of sweetness? The study focuses on consuming sweetness through sugar, including how does the future trends will affect the change of eating culture? 3) to present the ideas about sweet addiction, not just the taste on the tongue, but also include the ability of human beings in extending the limits of perception through other senses such as ear, eyes, nose, emotion, feeling, including reactions and behavior, which due to the secretion of chemical substances in the brain when it is sweetened. These will link to scientific knowledge by using variety of scientific methods, such as historical analysis, information from many types of book, magazine, article, textual analysis, field work, etc.

The result of the study found that the need of sweetness of human being did not come from the origin of human civilization or be the gene. But it came from the change of social structure including the capitalism, society, economy, and lifestyle which can be described in terms of social science that make the human consume sweetness more than the necessity of the body. Meanwhile, it can also be explained in term of science because when consuming sugar, brain will release the substance of happiness called Dopamine, like when humans are in love. Human being is accustomed with sweet consumption and seems like there is no way to find their limit, which can lead to the sugar addiction.

Media Arts and Design Department
Faculty of Finearts, Chiang Mai University